Indstilling til Cavlingprisen 2026

Nicolaj Kenneth Pedersen (DR), Kristoffer Eriksen (Podimo), Louise Dalsgaard (DR) og Signe Mansdotter (DR) indstilles til Cavlingprisen for TV-dokumentarserien Bandernes Børnesoldater og podcastserien Mørklagt: De livsfarlige bånd, udgivet november 2025 på DRTV og DR Lyd, samt øvrige artikler på dr.dk.

De kaldes for torpedoer – de unge svenske børnesoldater, der fyldte medierne i sommeren 2024, da fænomenet rullede ind over de danske grænser. Men hvorfor var det kommet så vidt, at hårdkogte kriminelle nu sendte børn ud for at gøre deres beskidte arbejde? Det satte holdet bag sig for at undersøge, og det lykkedes dem at udvide historien fra et fænomen - til et symptom på noget større. Justitsministeren nævnte siden projektet i folketinget, og efterfølgende kom ministeriet med et nyt lovforslag mod bestillingskriminalitet.

I billeder og lyd bliver man taget med gennem en omsiggribende systemhistorie, der følger de unges vej fra forsorgshjemmene til rockerborgen og ambassadekvarteret, gennem krigen internt i det svenske Foxtrot-netværk, hvis metoder nu er importeret til Danmark, og helt tæt på de mennesker, der rammes af den nye brutalitet. Det hele er formidlet med en høj grad af metodisk transparens under mottoet: vi fortæller, hvad vi gør, og hvis vi ikke kan sige det, siger vi hvorfor.

Holdet fik hele kæden i tale. En aktiv topfigur, der siger, at nok er nok. En rocker, der indrømmer, at han blev bange for børn. En freelancer, der tilbyder at sætte en lejemordskæde i gang, og 17-årige Lucas der blev dømt som torpedo, fordi han sagde ja til en opgave for at betale sin mors kræftbehandling. Men serien giver lige så megen plads til dem, der rammes af konsekvenserne. Kvinden, der mærkede den nye kultur på egen krop, da hun blev kidnappet, spærret inde og kronraget. Og Lars, der lå og sov få meter fra en bombe – midt i en konflikt, han aldrig havde hørt om.

Den journalistiske kraftpræstation ligger i kildebeskyttelsen og i de metoder, holdet udviklede undervejs for at passe på dem, vi aldrig hører fra, fordi de frygter at blive slået ihjel. Gennem en fixer skabte de kontakt til aktive folk i underverdenen, der aldrig fortæller deres side af sagen, af frygt for både myndighedernes søgelys og for de netværk, de selv er en del af. Interviewene blev optaget på lyd – scramblet, krypteret og redigeret på "airgapped" computere og genindspillet 1:1, så kildernes ord, pauser og intonation blev bevaret, samtidigt med deres stemmer ikke kunne føres tilbage til dem. Et massivt sikkerhedsarbejde, der viser en høj grad af etik og duty-of-care over for de kilder, der satte alt på spil for at give deres vidnesbyrd fra en verden vi altid hører om – men sjældent direkte fra. Men dette satte ikke barren lavere for den journalistiske grundighed – alle kilders ord blev efterprøvet og tjekket i et omfattende gravearbejde – og da myndighederne afviste aktindsigt, gennemgik holdet et stort antal sager for at gøre omfanget op.

Det omsiggribende gravearbejde og den høje grad af etik i metoderne gør holdet i stand til at afdække en systematisk udnyttelse af unge sårbare mennesker og giver en hidtil ukendt indsigt i myndighedernes syn på sagerne og konsekvenserne for de udenforstående ofre, der rammes af den nye brutalitet. Men særligt imponerende er det, at man for første gang får vidnesbyrd direkte fra de aktive personer i underverdenen fra top til bund, der selv er begyndt at sige fra.
Det er en yderst relevant samfundsmæssig tematik, der fortælles medrivende, oplevende og letforståeligt i et multiplot af nuancer og personlige historier, der flettes sammen, så man ikke kun møder de medvirkende som kriminelle og ofre – men som mennesker.

Det er modig, transparent og afdækkende graverjournalistik, der er fortalt, så man både kan forstå og mærke det – og derfor bør holdet modtage Cavlingprisen.

Ledende redaktører, DR Dokumentar og Undersøgende
Jens Vithner og Maria Lyhne Høj.